

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 2 kronl.

Udje dobé list zastoj.

Vsebina: Gibljemo se! — Vinogradniki! Varujte svoje vinograde proti mrazu! — Gnojenje z dušcem. — Letošnja zima in naša sadna drevesa. — Zatirajte gosence. — Vabilo k poskusnemu sajenju užitnega krompirja. — 84. občni zbor kmetijske družbe. — Zborovanja podružnic in krajnih društev. — Iz podružnic in krajnih društev. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanila.

Gibljemo se!

Od sneženih zgornještajerskih planin do zadnjih gričkov in hribov na jugu, kjer deli srebrni pas Save Štajersko od Kranjske in Hrvaške, od zelenega Pohorja in Solčavskih planin do tje, kjer lahko vidimo z nizkih gričkov daleč tje v obširno ogrsko planjavo, povsodi vlada živo in samozavedno gibanje. Agrarizem se je zbudil. Kakor raztali spomladnje solnce sneg in led in stori zemljo, ki je bila dotlej trda, mrtva, speča, sprejemljivo za solnčno toploto, ki oživi tisočere v zemlji speče kali k življenju, tako sveti toplo solnce agrarstva v našo železno in zeleno štajersko deželo, a ne samo v priproste hiše kmetov, ampak tudi v stare, v pravljicah slavnoznanne gradove, v katerih bi nam obširne sobane lahko pripovedovale stoletja staro povest. Agrarizem? Kaj pomeni ta trda beseda, kakšen namen in kak smoter se krije v nji?

Namen agrarizma je zastopanje in branjenje gospodarskih in logarskih koristi, smoter agrarizma pa je zagotovitev našega obstanka in zboljšanje našega položaja. Ker so spoznali kmetje, da jim različne politične stranke nič ne pomagajo in ne koristijo, so si morali začeti sami pomagati. Agrarizem pomeni torej samopomoč kmetovalcev. Kaže se lahko na različne strani in na različen način. V prvi vrsti gleda na to, da se gospodarstvo podpira s tehničnimi pripomočki, v drugi vrsti pa skuša vplivati na ona dejstva in činitelje, ki od zunaj vplivajo na usodo in razvoj kmetijstva. Agrarizem ali gospodarska samopomoč pa zahteva dela in celo napornega dela. Jedno najvažnejših del je organizacija, ker se v njej delo deli in zopet koncentrira, ker pri tej zelo ugodno vpliva število članov organizacije, kar je večkrat odločilno. Organizacija je torej temeljni pogoj vsake gospodarske samopomoči, ona je temelj, na katerem se lahko začne še le nadaljnje delo. Organizacija dela na to, da se vse moči združijo na eno točko in da se moči po nepotrebem ne cepijo. Ko se je spoznalo to važno dejstvo, je morala gospodarska samopomoč gledati v prvi vrsti na to, da si ustvari organizacijo kmetov. S pomočjo poročil štajerske kmetijske družbe bomo pokazali kako je napredovala gospodarska samopomoč od

leta 1902. naprej. Koncem leta 1902. je imela štajerska kmetijska družba 65 podružnic in 4869 članov. Od teh jih je bilo na Zgornjem Štajerskem 25 podružnic s 2104 člani, na Srednjem 25 s 2147 člani in na Spodnjem 15 s 618 člani. Razen v Obdachu je imel na Zgornjem Štajerskem vsak okraj svojo podružnico, ravno tako na Srednjem Štajerskem; na Spodnjem Štajerskem pa je bilo v vseh 21 okrajih le 14 podružnic. V odstotkih povedano, je imelo Gornje in Srednje Štajersko po 38·46 odstotkov, Spodnje pa le 23·08 odstotkov podružnic. Članov je bilo na Gornjem 43·21, na Srednjem 44·10 in na Spodnjem Štajerskem le 12·09 odstotkov. Če se oziramo na stanje gospodarskih nepremičnin, lahko rečemo, da je bilo Gornje Štajersko odstotno še najbolj udeleženo pri kmetijski družbi, manj Srednje, najmanj pa Spodnje Štajersko. Poučnih zborovanj, kurzov, demonstracij in na polju strokovne izobrazbe, tega važnega sredstva gospodarske samopomoči, se je od 65 podružnic udeleževalo 55 ali 84·61 od sto s 595 prireditvami, ki jih je priredilo 19 učnih močij in poslušalo 29.266 ljudij. Prejem in prodaja članov pri zvezi gospodarskih zadrug je znašala v tem letu 102.650 K. Podpore, ki jih je dobila družba od države in dežele, so znašale 111.784 K. Računski zaključek družbe je kazal 174.364 K dohodkov in 162.454 K stroškov. Družba je le pri nekterih podružnicah posredovala pri nakupu gospodarskih potrebščin. Nekatere podružnice so imele skupne trsnice in drevesnice.

Poročilo kmetijske družbe za leto 1906., nam kaže ob koncu leta 1906. sledeče številke. Število podružnic 99 (proti 1902 + 34 ali 52 od sto) in število članov 10.380 (proti 1902 + 5511 ali 113 od sto). Na Gornje Štajersko odpade 29 podružnic ali 29·29 od sto (+ 4 podružnice ali 16 od sto) in 3610 članov ali 34·7 od sto vseh članov. Proti letu 1902 je na Gornjem Štajerskem prirastlo 1506 članov ali 71·6 od sto. Na Srednje Štajersko pride 42 podružnic ali 42·42 odstotkov vseh podružnic prirastek 17 podružnic ali 68 od sto) in 4632 članov, kar znaša 44·62 odstotkov vseh članov kmetijske družbe. Prirastek proti letu 1902. znaša tukaj 2485 članov ali 115·7 od sto. Na Spodnje Štajersko odpade 28 podružnic ali 28·28 odstotkov

vseh podružnic (prirastek 13 podružnic ali 86·6 od sto) in 2138 članov, kar znaša 20·6 odstotkov števila vseh članov kmetijske družbe. Prirastek proti letu 1902. znaša na Spodnjem Štajerskem 1520 članov ali 245 odstotkov.

Dasi je prebivalstvo na Gornjem Štajerskem zelo redko, vendar ni glede števila članov zaostalo za Srednjim Štajerskim. Razmeroma veliko število odstotno število članov na Spodnjem Štajerskem pa sledi iz tega, ker so v zadnjih letih tudi Slovenci spoznali, da imajo korist od tega, če se pridružijo kmetijski družbi in so začeli ustanavljati podružnice. Vendar zaostaja pri Slovencih število članov še za Gornjim Štajerskim za 1472, za Srednjim pa celo za 2494 članov. Poučne prireditve je prirejalo od 99 podružnic 97 (97·9 od sto) s 1175 prireditvami (od leta 1902. + 580 ali 97·45 od sto) s 33 strokovnjaki, in 52.406 poslušalci (proti letu 1902. več za 23.140 ali 79 od sto). Blagovni promet pri zvezi gospodarskih zadrug je znašal v letu 1906. 403.389 K ali proti letu 1902. za 300.739 K več, torej 292·9 odstotkov več ko v letu 1902. Država in dežela sta dale družbi v letu 1906. podpore skupno 161.438 K, to je za 49.654 K ali 44·42 odstotkov več ko leta 1902. Sklepni račun družbe znaša koncem leta dohodkov 305.286 (proti letu 1902. za 130.922 K ali 75 odstotkov več) in izdatkov 245.673 K (proti letu 1902. za 83.219 K ali 51 odstotkov več). Dočim je v letu 1902. bilo posredovanje pri gospodarskih potrebščinah malo, kar kaže že število prometa, je danes zveza gospodarskih zadrug ustanovila pri 14 podružnicah zaloge gospodarskih potrebščin in v jeseni bo pritegnila k temu še 15 drugih podružnic. Subvencijskih bikov je postavila v letu 1906. 158 (v letu 1902. 94), nadalje 200 merjascev nemške žlahtne svinje na ravnolikih krajih, nadalje 31 plemenskih kozlov, 971 plemenskih kokošij štajerskega plemena in je razdelila nad 14.000 jajec štajerske kokoši za nasad.

Danes ne bomo več navajali iz poročil nadaljnjih števil, da ne bomo mučili naših spoštovanih bralcev. A že iz navedenih števil se vidi, da pri nas gospodarska samopomoč zelo živo napreduje in posebno, da napreduje organizacija, ki kaže v zadnjih štirih letih zelo lepe uspehe. To nam kaže, da so začeli šta-

gerski kmetje v zadnjem času spoznavati in ceniti vrednost agrarnega dela, njegove uspehe in njegove namene. Naj napreduje to spoznanje posebno danes, ko se mora avstrijsko kmetovalstvo bojevati proti najrazličnejšim sovražnikom. Naj se kmetje še zanaprej družijo v nositeljici agrarne misli in gospodarske samopomoči, v kmetijski družbi.

Glavni tajnik Juvan

Vinogradniki! Varujte svoje vinograde proti mrazu!

Letošnja zima je napravila pri nas na trsju mnogo škode. Bati se je pa, da nam pomladanski mraz uniči še to, kar je zdravo ostalo.

Vsakdo ve, kako škoduje vinogradu in sadonosniku pomladanski mraz in znano je, da je mogoče odvrniti to škodo v nekaterih slučajih z izdatnim kajenjem, ako se kadi (kuri) v pravem času splošno in istočasno. Opomniti je pa, da je uspešno samo skupno postopanje. V mariborski in ptujski okolici so se vinogradniki že lansko leto združili in osnovali skupno obrambo proti mrazu. V ta namen so prevzeli nekateri posestniki dolžnost, da bodo natančno opazovali, ali preti mraz, ter da v tem slučaju obvestijo svoje sosedes s streljanjem. In enako bi se lahko organizirali povsod. Bode-li mraz ali ne, se lahko določa po solčnem zahodu iz nalašč zato pripravljenih toplomerov. Te prodaja Jožef Jaborca (Dunaj, IV. Freihaus) in stane eden s poštnino vred 6 K 90 v.

Toplomer je obesiti pod vinogradom na prostem pol metra od zemlje. Kaže toplomer, da se je prihodnje jutro bati mraza, ustreliti opazovalec ob pol osmih zvečer enkrat, kaže pa, da bode gotovo mraz, ustreliti dvakrat iz strelne, oziroma opazovalne postaje v znamenje, da morajo biti vinogradniki pripravljeni za kurjatev, kajenje. V vsakem slučaju je li čuti zvečer eden ali dva strela, je treba biti vinogradnikom pripravljenim za kajenje. Ako se je bati mraza, gledajo opazovalci po noči večkrat na toplomer in če kaže ta eno stopinjo nad ničlo in je videti, da bode živo srebro še padalo, ustrelijo trikrat iz strelne postaje. Trikratni strel je znamenje, da preti mraz in da je takoj potrebno iti kuriti, kaditi.

Za kajenje (kurjatev) potrebne stvari je torej že preje treba imeti pripravljene v kupih pod vinogradom in v grabicah, ter na potih v njem. Kuriti je najboljša stvar, ki dado mnogo vlažnega dima. Take stvari so mokro listje, zeleno vejje, grmovje, rožje, plevel, gnoj i. t. d. Glavna stvar je, da se močno kadi. Pripraviti je pa tudi nekaj suhljadi, ali kaj takega, s čem se lahko hitro podkuri. Kadili, kurili naj bi vsi, ki imajo vinograde. Ako samo nekateri to store, ne pomaga veliko. Tudi sadonosnike lahko na ta način obvarujemo škode. Kaditi je treba, dokler ni solnce vzšlo. Ako začne med kajenjem veter pihati in če se pooblači, naj se ognji zopet ugasnejo, ker se ni treba več bati mraza in da se kurivo prihrani za prihodnjič. Ako se pooblači nebo, ko se je zvečer enkrat ali dvakrat ustrelilo, ali ako začne potem veter pihati, tudi najbrž ne bo mraza; vendar je pa-

ziti, ali se po noči ne ustrelijo trikrat v znamenje, da je treba začeti kuriti (kaditi). Ako se ohladi na tri in več stopinj pod ničlo, tudi kajenje ne zabrani, da ne bi zmrznilo. To se omeni zato, da v takem slučaju ne bi mislili, da je kajenje sploh zastoj. Vinogradniki! Združite se torej in osnujte skupno obrambo proti mrazu. Trud in stroški za to delo so v primeru morebitne škode neznatni.

Ptuj, aprila 1907.

J. Zupanc, vinarski instruktor.

Gnojenje z dušcem.

Najvažnejša gnojila, ki imajo v sebi dušec, sta čilski soliter in žveplenokisli amonijak.

Čilski soliter je žoltobela, v vodi raztopljiva sol, ki ima razmeroma 15% dušca. Ta je v njej v obliki soliterjeve kisline in zato ga lahko rastline hitro in lahko porabijo. To umetno gnojilo se dobiva iz južnoameriške dežele Čile, kar kaže tudi ime; tam se nahaja v velikih množicah. Čilski soliter pa vpliva kot gnojilo, ravno tako kakor vsako drugo umetno gnojilo, samo na eno stran. On daje rastlinam samo eno redilno snov, dušec. Ker zemlja ne drži čilskega solitra, ga moramo potresti takrat, ko je rastlina začela rasti ali pa ko še raste, ker sicer se soliter lahko splavi bolj globoko v zemljo, kjer ga rastlinske korenine ne morejo več doseči. V prvi vrsti se rabi čilski soliter kot gnoj mladim setvam; potrosi se samo spomladi na jare in poletne setve. Ker se zelo hitro raztopi, lahko opazimo njegov učinek na setvi že v dveh do treh dneh. Paziti pa moramo, da ne damo preveč naenkrat; bolje je, če damo večkrat in manje. Za joho zadostuje za enkrat 30 do 40 *kg*. Rastline ne morejo več na enkrat posrkati; kar bi ostalo, bi se splavilo globlje v zemljo in bi bilo za rastline na vedno izgubljeno. Najbolj hvaležna za gnojenje s čilskim solitrom sta pšenica in oves.

Razen pri žitih, se rabi to umetno gnojilo z uspehom tudi pri okopavinah, koruzi, hmelju, tobaku in pri trsih. Ne sme pa se potresati na zelo rosna žita, ker jih soliter razjé in tako poškoduje. Zato se ne sme potresati zgodaj v jutru in tudi ne takoj po dežju. Ker ima čilski soliter to neprijetno lastnost, da vleče vlago iz zraka na se in potem strdi, se mora vedno na drobno raztolči, preden ga raztrosimo, posebno če so se naredile kepe. Tudi ga ne smemo kupiti veliko zalogo na enkrat. Dušca ima čilski soliter vedno enako veliko; vendar si moramo dati pri kupovanju zajamčiti, da ni v njem nobenega perhlorata. To je strup, ki zelo škodi rastlinam; če torej potrosimo čilski soliter, ki ima perhlorat, si lahko naravnost škodujemo, ne pa da bi imeli od gnojenja kako korist. Če je v čilskem solitru le en odstotek perhlorata, nam ta lahko uniči celo setev. V zadnjih letih se je večkrat prodajal čilski soliter, ki je imel zelo mnogo perhlorata v sebi. Da se kmetje obvarujejo eventualne škode, jim priporočamo, da si naročajo čilski soliter le na debelo in proti jamstvu, kar se najlažje zgodi po družnicah in gospodarskih zadrugah.

Čilski soliter lahko primerjamo dobremu zdravilu. Kakor smo že povedali, učinkuje zelo hitro, torej si ž njim lahko najprej in najhitreje zboljšamo slabo setev. Ne smemo pa dati preveč naenkrat in paziti moramo na to, da ga potrosimo v onem času, ko rastlina res raste, torej ne mogoče čez zimo. Cena čilskega solitra je v zadnjih letih zelo poskočila. Rabimo ga torej le tam, kjer je najbolj nujno in neobhodno potrebno.

Žveplenokisli amonijak se dobi pri izdelovanju plina. On ima poprečno 20 odstotkov dušca in ne učinkuje tako hitro kakor čilski soliter, ima pa to prednost, da se v zemlji dalje drži in da ga torej voda ne splavi in zapere v globoko zemljo. Ker se malo bolj počasi topi ko čilski soliter, ga moramo nekaj časa prej potrositi, torej poprečno 14 dni prej ko čilski soliter. Tudi ga lahko raztrosimo že v jeseni, ker se dolgo drži v zemlji, kakor smo že gore povedali. Tudi se lahko uspešno rabi za malo setev namestu čilskega solitra, posebno tam, kjer ne zahtevamo, da bi moralo umetno gnojilo takoj učinkovati. To je velikega pomena posebno sedaj, ko so cene obeh umetnih gnojil, čilskega solitra in žveplenokislega amonijaka, tako zelo različne. Pri tem še opozarjamo na to, da se sme čilski soliter mešati z vsakim drugim gnojilom, dočim se žveplenokisli amonijak ne sme mešati z onimi, ki imajo zelo mnogo apna v sebi, n. pr. Tomaževa žindra in gnojilno apno.

Precej dušca imajo tudi krvna in rožena moka in volnin prah. V teh gnojilih je dušec v organski obliki; ta se mora v zemlji torej še preustrojiti, da ga lahko rastline posrkajo. To pa se vrši navadno zelo dolgo. Torej so ta gnojila primerna za rabo le tedaj, če mislimo ž njimi gnojiti lahko zemljo in če jih dobimo lahko in ceno. Tudi je zelo dobro, če jih vdelamo leto prej v kompost in jih še le potem potrosimo.

H Albrecht.

Letošnja zima in naša sadna drevesa.

Dasi je sadno drevo splošno zelo trpežno pred mrazom, in ne trpi vsled velikega mraza, se vendar dogajajo slučajji, da škoduje zimski mraz sadnemu drevju, posebno takrat, če se mraz in toplota menjata, kar lahko zelo škodi drevesu.

Ker je v letošnji zimi večkrat sledilo mrazu neposredno zelo toplo vreme, hočem opozoriti vse naše sadjerejce na škodo, ki se je zgodila s tem sadnemu drevju in jih hočem poučiti, kako se ta škoda lahko popravi.

Jedna prvih prikaznij tega hitrega menjavanja toplote in vročine je navadno ta, da začne drevesna skorja gniti, kar se posebno rado pokaže pri jabolkah in hruškah. Drevesna skorja začne globoko do debla postajati rjava in počasi popolnoma odmre. Take ozeblina moramo izrezati in zamazati. Ozeblina se kaže tudi v tem, da dobi skorja spoke, ki se potem počasi luščijo in češejo. Da se to ozdravi, zato lahko z uspehom rabimo sledeče sredstvo: Dva dela premogovega degta (téra) in en del kolofonije kuhamo skupaj nekaj časa in potem prilijemo

počasi in oprezno nekaj firneža iz lane-nega olja. Na ta način dobimo mazilo, s katerim dobro zamažemo rane, ki jih ima drevo.

Škoda, ki jo je naredil mraz, se kaže večkrat tudi na ta način, da ozebejo deloma ali popolnoma lanskoletne mladike, večkrat pa tudi še starejši deli drevesa. Večkrat se pokažejo na skorji tudi večje ozeblin, posebno na jugozahodni strani, ker tam najprej in najbolj vpliva solnce in topel veter in ker se zato tam najbolj menjava toplota in mraz. Tam drevo enkrat zamrzne, potem pa se zopet otali, kar drevesu ne dá dobro, posebno pa tedaj ne, če se toplota in mraz menjavata v kratkih presledkih. Če so cele vejice zmrznjene, kar spoznamo na tem, da je les, če ga prerežemo, rjav, potem jih moramo v spomladi odrezati. Rane, ki so nastale pri odrezavanju, moramo skrbno zamazati.

Za vsakega sadjerejca je zelo važno, da preišče spomladi svoja drevesa in tako zve, koliko jim je mraz škodoval. Mala ozeblina na drevesu že lahko dá povod, da se potem razvijejo različne bolezni, posebno ožig in rak, ki lahko mlada drevesa popolnoma uničita, stara pa zelo poškodujeta. Tudi ne smemo pozabiti, da se mala škoda lahko popravi, velika pa zelo težko ali sploh nikdar.

Da zavarujemo srednje in zelo visoka drevesa pred zimskim mrazom, zrahljamo drevesno plast v jeseni 1½ od debla; tako preprečimo, da ne more mraz globoko v zemljo. Tudi je dobro, če namažemo debla do vrhov ali krone v jeseni z mešanico iz apnene vode in glinaste zemlje, ki ji dodamo še 3 odstotne raztopljene bakrene galice. Tako ne more solnce po zimi ogreti debla in sok ne gre po deblu naprej.

J. Herzog, Grottenhof.

Zatirajte gosenice!

Lansko spomlad se je pokazalo toliko gosenic, da je bilo sadjerejce že kar groza. Gosenice so objedle cele sadunosnike do golega, tako da ni bilo nobenega sadu in so drevesa bila ravnotaka, kakor bi jih toča pobila. Nepopisno žalostno je bilo gledati lani v mesecu juniju nasad ob cesti Landscha—Spilfeld in v nekterih krajih ob ogrski meji. Tam so gosenice snedle vse zelenje, potem pa so se na drevesih zabubile in iz jajec so se razvili metulji. Ti so letali v celih oblakih od kraja do kraja in zopet legli svoja jajca, iz katerih se bodo razvili spomladi novi metulji. Tam so drevesa naravnost preprežena z goseničjimi gnezdi in velika nevarnost se bliža. Ta gnezda sta naredila drevesni belin in zlatoritka; prvi je naredil manjša, drugi pa večja gnezda. Oboje gosenice se razvijajo enako hitro in škodujejo v spomladi, ko se izležejo najprej s tem, da objedajo mlado brstje, potem pa listje na jablanah, hruškah in slivah. Škoda je lahko zelo velika.

Zato v boj zoper tega škodljivca, da ga zatremo že v zalegi. Ta boj nam je tem lažji, ker nam ni treba nič drugega storiti, kakor da odrežemo goseničja gnezda. Znane so menda temu ali onemu posebne škarje, ki nam služijo za odrezovanje goseničjih gnezd; rabimo jo

pridno, posebno bolj pa še zato, ker nam to zapoveduje deželna postava. Naj v tem oziru vplivajo tudi župani, kar je njihova dolžnost, da se ta zapoved izpolnjuje, da ne bomo več videli tako žalostnih prizorov, kakor je oni, ki smo ga zgore opisali. Nikakor pa ne gre, da bi vse prepustili naravi in ptičem. Četudi razdirajo senice goseničja gnezda po zimi, popolnoma ne morejo opraviti tega dela, posebno tedaj ne, če se ti škodljivci pojavijo v zelo veliki množini. Tembolj pa se mora skrben sadjerejec pobrigati sedaj, ko je še čas za tako delo, da se obvaruje škode, ki ga bo sicer gotovo, tega prej, onega mogoče pozneje, zadela.

K. Grössbauer.

Vabilo k poskusnemu sajenju užitnega krompirja.

C. kr. kmetijska družba na Dunaju priredi sporazumno s c. kr. kmetijskim kemičnim preizkuševališčem na Dunaju v tem in v prihodnjem letu poskusna sajenja različnih vrst užitnega krompirja.

Z ozirom na poziv, ki je izšel v dunajskem gospodarskem listu dne 6. aprila 1907 vabimo tudi mi, da se udeleži kdo tega poskusa. Na prostoru, velikem 40 arov, ki je razdeljen na osem enakih delov po 5 arov, se bodo nasadile 4 vrste krompirja, tako, da pride za vsako vrsto po 10 arov, to je po dva dela, ki sta vsak velika po 5 arov. Seme dobe udeleženci, vendar se mora vsak udeleženec zavezati, da bo za sedaj plačal za vožnjo, seme in druge stroške največ 140 K. Polovico tega zneska dobi vsak udeleženec, če se je poskus posrečil, a tudi če se je ponesrečil brez njegove krivde, v jeseni 1907, oziroma potem, ko bodo vsa poročila o poskusih zbrana. Poročila o poskusih in vzorce krompirja mora vsak udeleženec poslati svoječasno oddelku I c. kr. kmetijskega kemičnega preizkuševališča na Dunaju II, Trummerstraße 3, ki sprejema sedaj vse oglase in dopišlje na željo natančne predpise glede poskusnega sajenja. Oglasi naj se pošiljajo takoj na naznačeno addresso, ker se začne prihodnje dni že razpošiljanje semena, tako, da bo krompir že lahko koncem aprila ali vsaj v prvih dneh maja sajen. Vsak udeleženec lahko razširi ta poskus s tem, da sadi na drugih kosih svoj krompir, vendar se mu ti stroški ne vrnejo. Posebnih predpisov gledé oskrbovanja in gnojenja za tokrat ni; tudi ne dobijo udeleženi nobenih gnojil za poskuse. To se bo zgodilo še le prihodnje leto, ko se bodo ti poskusi nadaljevali na drugih poljih.

Ker je podpora, ki jo ima odsek c. kr. kmetijske družbe na Dunaju za te poskuse na razpolago, tako mala, da se ne morejo vsem udeležencem povrniti stroški za poskus, prosimo tiste kmetovalce, ki bi se udeležili teh poskusov in bi sami plačali vse stroške za poskus, naj blagovolijo to takoj takrat, ko se priglasijo, omeniti. Poskusi niso omejeni samo na Nižje Avstrijsko; udeležijo se jih lahko tudi kmetovalci iz drugih kronovin.

Predsednik prvega odseka c. kr. kmetijske družbe na Dunaju:

Bernard vitez pl. Ehrenfels.

84. občni zbor kmetijske družbe.

Še vedno vejejo mrzli zimski vetrovi črez našo deželo in visoko v planinah še leži na višinah in v zakotjih visok sneg. Vzbujajoče se življenje narave pa se ne dá dalje zadrževati in kakor na mah bode začelo enkrat vse v naravi poganjati in cveteti. Vodé, ki so doslej ječale pod ledenimi okovi, pa bodo veselo žuborele v svetlem, prijaznem pomladnem solncu.

Enako čustvo odkritega zadovoljstva je menda širilo prsa marsikteremu odposlancu naših podružnic, ki se je udeležil obravnav 84. ega občnega zbora naše kmetijske družbe dne 3. in 4. aprila. Zborovanje, ki se je vršilo v deželni hiši, je bilo tako dobro obiskano, da je nek poročevalec lahko rekel, da bo posvetovalnica našega deželnega zastopa kmalu premajhna, če bo prihajalo na vsak občni zbor več odposlancev naših podružnic. To se bo tudi kmalu zgodilo, posebno če pomislimo, da je število članov naše družbe v zadnjem letu prekoračilo 10.000 in da lahko s trdno zavestjo računamo, da bo število še vsako leto znatno poskočilo.

K temu bo posebno pripomogla spremenitev pravil, ki se je sklenila na občnem zboru in ki še je le omegočila, da se bo družba odslej lahko moderno in krepko razvijala. Nadalje bo k temu še pripomoglo drugo dejstvo, ki bo privedlo družbi nove sobojevnike na agrarnem polju. To je sklep občnega zbora, ki nalaga osrednjemu odboru, naj poskrbi vse potrebno, da bo družbino glasilo lahko izhajalo za isto ceno vsak teden. Ne moremo si kaj, da ne bi navedli glavnih točk iz utemeljevanja tega predloga. Poročevalec je zelo dobro kazal na uspešno agitacijo socialnih demokratov, pri kateri jim zelo izdatno pomaga njihovo časopisje. Dobro časopisje ima lahko zelo veliko korist. Govornik je potem razmotrival vprašanje razširjanja družbinega glasila in je povdarjal, da je list izhajal že pod nadvojvodo Ivanom, ustanovnikom kmetijske družbe, kot tednik in da se je pečal programatično s socialnimi in splošno političnimi vprašanji. To je tudi popolnoma upravičeno, kajti list mora biti učitelj in svetovalec kmetskega ljudstva in mu mora prinašati vse, kar je zanj potrebno. List pa se mora preustrojiti tudi iz tega vzroka, ker družba vedno bolj napreduje in ker se njeno delo vedno bolj množi. Osrednji odbor mora imeti priliko, da lahko v listu in z listom pogosteje občuje s svojimi člani in podružnicami. Agrarci se morajo torej ravnati po vzoru svojih nasprotnikov in skrbeti zato, da si kolikor mogoče razširijo svoje časopisje. Stroški naj se pokrijejo z državno podporo. Ker je ta predlog zelo važen za vso organizacijo, upa poročevalec, da se bo predlog soglasno sprejel.

Odobranje, ki je sledilo tem izvajanjem, je dokazalo, da so si vsi zborovalci gledé tega vprašanja na jasnem in ni nam treba še posebe omenjati, da je občni zbor sprejel tozadevni predlog soglasno. Upamo in naša iskrena želja je, da se to lahko začne z rokom, ki ga je postavil občni zbor, to je s 1. januarjem 1908.

Sem spada tudi sklep, da se skliče v jeseni agrarno zborovanje, kar nam kaže, da se agrarna misel vedno bolj širi.

Preveč bi se nam razširilo in narastlo to poročilo, če bi hoteli vseh 82 predlogov, ki so se stavili na občnem zboru, tukaj posebe obravnavati. Omejimo se samo na to, da jih naznamo našim članom in bralcem le v velikih potezah. Predlagali so se novi pododseki, ki bi naj gledali na to, da se vprašanje dobave za vojaštvo in pridelovanja krme uravna.

Različne želje so se izražale na zborovanju glede vinorejstva. Nižja cena za bakreno galico, razdelitev požlahtnjenih trt med kmete, prostost davka za vinograde, ki jih je vkončala trsna uš, znižanje cene trtam, ki jih dobe vinogradniki iz deželnih trsnic, to so nakratko zahteve naših vinogradnikov, o katerih se je na občnem zboru razpravljalo in sklepalo.

Posebna pozornost se je posvetila poglavju o poučevanju in šolstvu. Največ se je tukaj govorilo o velikih počitnicah, ki so sedaj za kmete neprimerno nastavljene, o začetku šolskega pouka in o zimskem pouku, o uvedbi takoimenovanih zimskih šol.

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos podrobno razpravljalo o živinorejskih zadevah. Pozornost zasluži sklep, ki je naslovljen na vlado in v katerem se zahteva, naj se pri preiskovanju živil pouči dotične funkcijonarje, da ne zahtevajo, da se naj dotično živilo, posebno mleko, če ni naravnost zdravju škodljivo, razlije ali kako drugače uniči in naredi nerabno; nadalje naj se opusti prisilni priziv pri oprostitev zaradi deliktov pri živilih.

Pri vprašanju zboljšav so izražali vsi zborovalci svoje želje v tem smislu, naj se zboljševalno delo raztegne tudi na one kraje, kjer se doslej vsled pomanjkanja potrebnega osebja ni moglo vršiti.

Gledé logarstva bi imeli zabeležiti sklep, ki stremi za tem, da se uvede akcija za odpravo pritožeb pri služnostnih prejemkih iz eraričnih gozdov. Gledé lovstva se je splošno čula želja, naj se dela na to, da se omeje veliki lovski teritoriji in prepoved, da se ne sme krmiti divjačina. Glede soli so se izrekli zborovalci, da se naj tudi zanaprej prejema sol v grudah in da se naj omogoči nakupovanje take soli, ne da bi se moralo pri tem še kupiti sol v briketih ali kockah.

Točka dnevnega reda: narodno-gospodarske in postave naredbe sama je obsegala petnajst predlogov različnih podružnic. Med drugimi se je zahtevalo, naj se uvede zakon, ki zaukazuje pokončevanje miši in krtač, naj se osnuje deželni hipotečni zavod, naj se postavno uravna ograditev lesnih pašnikov, naj se olajšajo kmetu s podporami stroški, ki jih ima z bolniško oskrbo svojih delavcev, naj se odpiše zemljiški davek, posebno pri škodi, ki je nastala vsled mraza na kulturah, naj se odpravi zemljiški davek, oziroma naj se zniža za 20 od sto, ker so sedaj plačila za delavce in posle večja, naj se vsa semena, ki pridejo na prodaj, prej preiščejo od posebne komisije, naj se pri ogrskih izdelkih zahteva dokazilo izvira, naj se preustroji postava gledé razdolžitve kmetskih posestev i. t. d.

Obravnava in pretres teh točk je zahtevala ves čas zase, tako da so se prepustile one točke, ki jih občni zbor vsled pičlega časa ni mogel rešiti, na primer delavstvo, carinska in trgovinska politika in sadjerejstvo, ki so še ostale od dnevnega reda, osrednjemu odboru, da se o njih posvetuje in sklepa.

Odlikovanje za družbo zaslužnih članov (o tem glej dalje spodaj) je sklenilo oficijelni del posvetovanj.

Predlog, naj se izrazi poljedelskemu ministru za njegovo krepko stališče v agrarnih vprašanjih zahvala in priznanje, se je sprejel z navdušenjem in soglasno.

Če so potem na skupnem obedu v hotelu „Nadvojvoda Ivan“ nekteri udeleženci povdarjali, da se je vršilo zborovanje mirno in dostojno, so to popolnoma lahko storili. Vse obravnave so bile zelo stvarne in občni zbor se je v tem zelo razlikoval od prejšnjih, da ni bilo nikakih dolgih in dolgoveznih govorov.

Naša domača kmetijska družba je lahko z uspehom tega zborovanja popolnoma zadovoljna. To pa ji bo tudi bodrilo, da bo šla po tej poti krepko in zavedno naprej in da se ne bo dala od nikogar in ničesar zvbati ž nje. Tehnično podpiranje našega kmetijstva in pozorno zasledovanje vseh agrarnopolitičnih vprašanj, to so naloge, ki določajo delokrog naše družbe in temu bo zvesta ostala v blagor našega kmetovalstva. —r.

* * *

Odlikovanja družbinih članov.

Letošnji občni zbor je podelil na predlog osrednjega odbora in podružnic za družbo posebno zaslužnim članom sledeča odlikovanja:

Srebrno kolajno: gospodom Bernardu Fest, c. kr. okrajnemu živinodravniku, predsedniku podružnice v Muravi, Emanuelu Martiny, nadgeometru v Brežicah, Janezu Nemu, deželnemu okrajnemu živinozdravniku v Knittelfeldu, Egidiju Opitzu, c. kr. deželnemu nadživinozdravniku, predsedniku podružnice v Judenburgu, Antonu Raidelu, deželnemu okrajnemu živinozdravniku v Kindbergu, Antonu Pfusterschmiedu, posestniku v Weisskirchnu, dr. Matiji Schmiermaulu, okrajnemu zdravniku, predsedniku podružnice v Rajhenburgu, gospe Terezi Stangl, posestnici v Triebendorfu; na predlog podružnice v Lonču: gospodom Andreju Knarru, župniku v Kamnici (Sr. Št.), Janezu Pechany, upravitelju deželne hiralnice v Schwanbergu, Janezu Polzu, posestniku in županu v Leibensfeldu, Janezu Steiningerju, c. kr. okrajnemu nadživinozdravniku v Lonču; na predlog podružnice v Lipnici gospodu Jožefu Leitnerju, županu v Ernovžu; na predlog podružnice v Ljubnem gospodu Karlu Dullerju, županu v Gössu; na predlog podružnice pri Sv. Mihaelu nad Ljubnem gospodu Jožefu Schafferju, posestniku in predsedniku podružnice v Liesingtal; na predlog podružnice v Rogaški Slatini gospodu Jožefu Simonyju, okrajnemu predsedniku in upravitelju posestev kneza Windischgrätza v Rogatecu.

Bronasto kolajno: na predlog podružnice v Fürstenfeldu, gospodu Janezu Sittu, posestniku v Fürstenfeldu; na

predlog podružnice v Lipnici gospodu Francu Schallmeyerju, posestniku mlina v Tilmiču.

Diplomo častnega priznanja: na predlog podružnice v Ivnici gospodu Francu Masserju, posestniku v Haselbachu; na predlog podružnice v Ljubnem gospe Ani Mariji Sperl, posestnici v Ljubnem; na predlog podružnice v Mariboru gospodu Ferdinandu Zwettlerju, upravitelju graščine Brandis na Tirolskem; na predlog podružnice Rogaška Slatina gospodu Krizantu Pirkerju, upravitelju graščine v Kostivnici; na predlog podružnice v Schladmingu gospodu Mihaelu Meindlhuberju, učitelju v Schladmingu; na predlog podružnice v Stubenbergu gospodu Antonu Pergerju, župniku v pokoju v Pischelsdorfu.

Zborovanja podružnic in krajskih društev.

Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 14. aprila je imela kmetijska podružnica pri Sv. Jurju ob juž. žel. v gostilni gospoda Nendla zelo dobro obiskan občni zbor. Ker sta bila gospod predsednik in njegov namestnik zadržana, je otvoril član odbora gospod Čulek, ob 1/2 3 popoldne zborovanje in pozdravil navzoče, ki so se vkljub slabemu vremenu tako mnogoštevilno zbrali. Pozdravil je tudi gospoda nadinženirja Sinreicha, ki ga je poslal osrednji odbor na zborovanje in ga predstavil zborovalcem. Potem ga je prosil, naj začne s predavanjem. Gospod nadinženir je govoril zelo poučno in lahko umevno o o važnosti zboljšanja mokre zemlje z dreniranjem in odprtimi jarki, o vodnih zadrugah in o podporah, ki se dobe iz državnih in deželnih sredstev. Navzoči so sledili z vidnim zanimanjem in z napeto pozornostjo stvarnemu predavanju, posebno ker ga je gospod učitelj Kveder po slovensko raztolmačil; to nalogo je izvršil v splošno zadovoljnost. Potem je predaval gospod okrajni živinozdravnik Anton Uršič zelo zanimivo o napenjanju in rabi posebnih votlih bodal. Na novo so pristopili k naši podružnici 4 člani, tako da ima sedaj po šestmesečnem obstanku 107 članov. Gospod Čulek se je nato zahvalil gospodu nadinženirju Sinreichu za njegovo izvrstno predavanje; vsem udeležencem želel, da bi besede, ki smo jih slišali na zborovanju, padle na rodovitna tla in zaključil ob 6. uri zvečer zborovanje. Po zborovanju se je razdelilo 10 votlih bodal zanesljivim posestnikom, da si jih morejo člani pri njih izposojevati. Pet nam jih je podarila c. kr. kmetijska družba, ostalih pet pa si jih je podružnica kupila. Gospod nadinženir Sinreich je potem v spremstvu kakih 20 članov podružnice ogledoval prostor za drenažni kurz v Novi vasi; natančneje o tem še bomo ob svojem času poročali. Podružnica izraža tudi na tem mestu gospodu nadinženirju Sinreichu za obisk in za ves trud prisrčno zahvalo.

Sv. Jurij ob juž. žel. 15. aprila 1907.

Jožef Drogenik, zapisnikar.

Rogatec-Slatina. Na binkoštno nedeljo, dne 20. maja, popoldne ob treh priredi kmetijska podružnica potovalno predavanje pri Svetem Florijanu pri Rogatecu, kjer bo govoril gospod deželni potovalni učitelj Martin Jelovšek o živinoreji.

Sv. Mihael nad Mozirjem. V četrtek, dne 9. maja ob 9. uri predpoldne bode ustanovitev kmetijske podružnice c. kr. kmetijske za Sv. Mihael in Okolico se sledečim dnevnim redom: 1. pozdrav; 2. govor o ustanovitvi podružnice; 3. pristop dosedanjih udov kmet. krožka k podružnici; 4. sprejem novih udov; 5. volitev predsednika in odbornikov; 6. predlogi. Kot zastopnik centralnega odbora pride k ustanovnemu zborovanju generalni tajnik c. kr. kmetijske družbe gospod Juvan iz Gradca, kakor tudi potovalni učitelj gospod Franc Goričan.

Iz podružnic in krajskih društev.

Rogatec-Slatina. Podružnica Rogatec-Slatina je priredila v nedeljo, 3. marca v vinogradu gospoda Rista na Slatini zelo dobro obiskano potovalno predavanje, na katero je poslal visoki osrednji odbor gospoda vinorejskega nadzornika Matjašiča. Gospod poročevalec je govoril najprej na kratko nekoliko teoretično, potem pa je kmalu pokazal na nekaterih trsih napačno rez in nepravilno ravnanje s trsom po leti. Predavanje se je končalo s splošno rezjo. Počasi smo prišli od vznožja na breg, kjer je gospod Matjašič pokazal še posebej pravilno rez na podsad. Pokuševanje vina, ki je vse udeležence živo zanimalo, je naredilo konec temu predavanju. — Drugo predavanje se je vršilo v vinogradu gospoda Potočnika, kamor so morali iti udeleženci prvega pol ure daleč. Tukaj je bilo več delavcev in delavk gospoda Potočnika; razen tega je prišlo okoli 30 kmetov iz bližnje občine Sv. Florjan. Tudi tukaj se je trudil gospod Matjašič, da bi naučil ljudi v kratkem času pravilno rezati. Obeh predavanj so se udeležili ljudje, ki so bili prejšnje leto na zborovanju v Rogatcu in ki so letos z različnimi vprašanji, ki so jih stavili gospodu nadzorniku, pokazali, da se za stvar živo zanimajo. Tudi tukaj se je končalo predavanje s pokušanjem vina, ki se je razvilo v pravo pravcato južino. Ljubeznjivi gostiteljici naj bo na tem mestu izrečena prisrčna zahvala še enkrat. — V pondeljek, četrtega marca se je vršilo isto predavanje v občini Kostivnici, kjer je skrbel neumoren občinski predsednik gospod Alojz But za zelo mnogoštevilno udeležbo. Tudi tukaj so se podali udeleženci takoj v vinograd, ki je bil slučajno ravno prejšnje leto zelo slabo rezan, tako da se je vsakemu ponudila prilika, da si je lahko ogledal napake pri rezi. Povsod so kmetje izražali iste želje, namreč, da se naj zniža cena modri galici, naj se dovoljujejo in hitreje dajejo brezobrestna posojila i. t. d. Šplošno so tudi ljudje prosili podpisanega, naj deluje s podružnico na to, da se ne prestavi vinarski inštruktor, gospod Stamberger, ker je pri ljudstvu tako priljubljen. Potem, ko je gospod vinorejski nadzornik še podal nekatera pojasnila glede brezobrestnih posojil, je zaključil podpisani zborovanje z zahvalo gospodu predavatelju in vsem udeležencem. — V pondeljek, 8. aprila je priredila podružnica na posestvu podpisanega praktično predavanje o sajenju sadnih dreves. Za to je bil povabljen

gospod potovalni učitelj Bellé iz Maribora. Žalibog se je kazalo vreme zelo neugodno, tako da nismo mogli računati na veliko udeležbo. Pozneje pa je dež ponehal in šli smo na delo. Popoldne so prišli povabljeni učenci ljudske šole pri sv. Petru na Medvedovem selu z gospodom nadučiteljem Stermškom. Nato je razložil gospod potovalni učitelj bistvene pojme sajenja sadnih dreves. Ko smo si ogledali drevesnico, se je začelo sajenje. Gospod potovalni učitelj je razložil na zelo lahko umeven način, kako se morajo vrh in korenine obrezovati in nato smo vsadili par dreves. Gospod Bellé je pri svojem predavanju posebno povdarjal, da se naj dovolj globoka in široka jama izkoplje že prej v jeseni; razen tega naj se dodá prsti še dobrega hlevskega gnoja in najmanj 2 kg. Tomaževe žindre. Ploha, pomešana s točo, je napravila predavanju hitro konec. Nasad, ki ima 16 vrst jabolk in hrušek normalnega sortimenta in ki se je ustvaril pod vodstvom gospoda Belléta, je določen v to, da je za podružnico nekaj poskusen nasad. V poznejših letih se bo zato na njem kazala tudi pravilna rez. Potem ko je gospod Bellé še podal podpisanemu nekaj dragocenih nankov glede ustvaritve vinograda, ki bi se obdeloval s plugom in glede žične naprave, se je poslovil pozno zvečer z obljubo, da bo našo podružnico še obiskal po leti, če mu bo le mogoče.

Rogatec-Slatina. Dne 7. aprila t. i. se je vršil v Rogatcu zelo dobro obiskan občni zbor podružnice. Ker je bil predsednik odsoten, je vodil občni zbor gosp. graščinski upravitelj Simony. Gospod ravnatelj deželne vino- in sadjerejske šole, Franc Zweifler je imel zelo poučno predavanje o boleznih vina, ki se je sprejelo z velikim odobravanjem. Zato bodi gospodu predavatelju na tem mestu izrečena zahvala.

Rogatec Slatina. Tukaj je umrla po kratki bolezní gospa Leopoldina Gsund, posestnica vinogradov v Rodnah, ki je, stara skoro 80 let, sama vodila oskrbovanje svojih velikih vinogradov in z vztrajnostjo, ki bi bila lahko vsakemu v posnemo. Podružnica, ki je štela pokojnico s ponosom med svoje člane, je bila pri cerkvenih obredih za njo zastopana po gospodih dr. Mallyju, ravnatelju, Potočniku, Böheimu in Drogeniku. Čast njenemu spominu!

Podplat, 16 aprila 1907.

Andrej Drogenik.

Št. Ilj v Slov. gor. Podružnica pri Sv. Ilju v Slov. goricah je razdelila za to sejalno dobo med svoje člane 20.000 cepljenk, 2.000 sadnih drevesec in 38.000 gozdnih sadik. V drevesnici je zmrznilo nekaj drevesec in zato so se morala poslati druga. Ker je visoki deželni odbor znižal ceno za trsne in sadne cepljenke — za kar mu bodi na tem mestu izražena prisrčna hvala, so se lahko oddajale vse sadike za zelo znižano ceno, tako da so si člani lahko prihranili precej denarja, ki jim bo prav dobro prišel, posebno ker je bilo sedaj že nekaj letin sem slabih. Podružnica, ki dela s tem ne umorno in brez strahu pred stroški za občni blagor,

si je stekla s tem veliko zaslugo in se ji je zato tudi izrekla od članov zahvala. Pri razdeljevanju so se čuli med člani glasovi, da je s tem, kar so dobili, že desetkrat vrnjen letni prispevek in ker dobivajo člani izvrstno urejeno družbino glasilo zastoj, iz kterega se lahko mnogo koristnega naučé, se nam zdi neumevno, da nekteri ljudje še ne uvidevajo koristi pristopanja k podružnici. Tudi se mora obsoditi postopanje od neke strani, ki zabranjuje kmetom vplačevanje doneskov. Ker se vsi drugi stanovi organizirajo, se mora tudi kmeti stan. Podružnica v Št. Ilju šteje že okoli 300 članov, vendar bi se število teh članov lahko podvojilo, če bi vsi činitelji storili svojo dolžnost. Samo v slogi je moč!

Sv. Jurij ob juž. žel. Podružnica pri Sv. Juriju ob južni železnici je priredila 7. marca zelo poučen obisk vinogradov v Dramljah. Gospod vinarski inštruktor Stamberger je učil, kako moramo letos rezati, da nekoliko popravimo škodo, ki jo je naredil letošnji mraz in je to tudi pokazal na nekaterih trsih. Posebno izvrstno je bil rezan deželni vinograd, ki ga zelo umno in vestno vodi gospod Franc Mastnak, kar je sosednjim vinorejcem lep vzor za posnemanje. Zato mu izraža predsedstvo podružnice na tem mestu popolno priznanje in zahvalo. Vsi udeleženci so se živo zanimali za demonstracije in za predavanje. Gospod Stamberger je tudi povdarjal važnost pravilnega in pravočasnega škropljenja. Predavanja se je udeležilo 35 vinorejcev, od teh so bili štiri od Sv. Jurija. Odbor podružnice sta zastopala gospoda Jarnovič in poročevalec. Jože Drogenik.

Tržna poročila.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ormož .	50	850	780	8	—	830	650	8	—	—	—	—	—
Gradec	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno .	50	850	880	8	—	890	710	—	—	—	—	—	—
Maribor	50	820	760	825	835	7	—	8	—	—	—	—	
Ptuj .	50	820	750	9	—	920	720	8	—	—	—	—	
Inomost	50	995	920	—	—	—	893	—	—	—	—	—	
Celovec	50	—	1630	20	19	17	—	14	—	—	—	—	
Ljubljana	50	825	7	750	8	7	—	—	—	—	—	—	
Pešt .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Solnograd	50	905	790	8	—	870	720	—	—	—	—	—	
Dunaj .	50	841	745	753	842	653	—	—	—	—	—	—	
Linc ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ...	50	9	—	9	—	280	240	250	180	—	—	—	—
Ormož .	50	9	—	11	—	380	350	250	220	—	—	—	—
Gradec	50	10	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno .	50	—	—	—	—	4	—	380	340	3	—	—	—
Maribor	50	850	975	260	—	—	—	230	2	—	—	—	
Ptuj ...	50	9	—	5	—	330	260	3	—	250	—	—	

(Nadaljevanje na strani 71.)

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
Gradec, Mehlplatz št. 1.

I.

Vpošiljanje poročil pri „Zvezi“ včlanjenih društev o delovanju v letu 1906.

Z ozirom na pozive, ki smo jih priobčili v 5. in 6. številki „Zadruga“, naj nam vpošljejo pri nas včlanjena društva poročila o delovanju v letu 1906. naznanjamo, da nam precej društev še ni poslalo poročil. Zato prosimo ponovno vsa društva, ki še tega niso storila, da se ne bo na tak način zavleklo preveč skupno zadružno poročilo, ki ga menimo izdati.

II.

Vsem pri „Zvezi“ včlanjenim posojilnicam.

Glede poročila o delovanju „Zvezi“ pridruženih posojilnic v letu 1906, ki bo izšlo v letopisu „Zveze“, prosimo, da se nam naj kmalu naznani, kako je vplivalo delovanje vaše Raiffeisenovke v letu 1906., oziroma kaj je storila vaša Raiffeisenovka splošno koristnega v interesu gospodarskega prebivalstva.

Nadalje nam blagovolite javiti, kako se je razvijalo delovanje pri posredovanju blagovnega prometa pri vaši blagajni v letu 1906., in nadalje, ali priporočate kaka nova sredstva, s katerimi bi se lahko blagovni promet pri Raiffeisenovkah dvignil in razširil.

III.

Vzajemna zavarovalnica za živino v sodnijskem okraju Ljubno (Gor. Štaj.).

(Nadaljevanje.)

Premije znašajo za komad:

a) od tretjega meseca do prve izmene zob 2 K;

b) od prve izmene zob do tretje 3 K;

c) od tretje izmene zob naprej 5 K.

Za vpisnino se mora plačati za vsako glavo 20 vinarjev.

Odškodnina se plača, če žival pogine ali če se mora zarezati ne glede na bolezen 80 odstotkov cenilne vrednosti, ki jo ima žival takrat, ko je zbolela ali se ponesrečila in sicer:

a) od treh mesecev do prve izmene zobov največ 200 K;

b) od prve izmene zobov do tretje največ 300 K;

c) od tretje izmene zobov naprej največ 500 K.

Plemenski biki se lahko zavarujejo od tretjega meseca naprej do tretje izmene zobov s premijo 5 K do najvišje odškodnine 500 K.

Pri ustanovnem občnem zboru si izvolijo člani, ki se dotlej pristopili društvu, iz svoje sredine odbor, in sicer tako, da se imenujeta za vsako občino, kjer je najmanj 10 članov, dva krajevna odbornika in jeden namestnik. V občinah, kjer je manj članov, pa se volijo krajevni

odborniki in namestnik skupno s kako drugo sosedno občino.

Ko se je enkrat izvolil odbor, voli iz svoje sredine predsednika in njegovega namestnika. Ustanovni občni zbor voli tudi zapisnikarja in živinozdravnike, ki posredujejo pri nesrečah in pri seciranju. Nadalje voli ustanovni občni zbor tudi pregledovalce računov.

To društvo, ki je prvo te vrste na Štajerskem, hoče dati v prvi vrsti malim posestnikom priliko, da se zavarujejo zoper nesrečo pri svoji živini, kajti ravno pri malem posestniku je izguba jedne glave živine čutiljiva še dolga leta, ker mu je šlo njegovo edino imetje v nič, a se ne da tako hitro zopet nadomestiti.

Ker skrbi društvo samo za to, da se proda meso zarezanih živali, je pomagano posebno malemu kmetu, kajti vsak živinorejec vé prav dobro, s kakimi sitnostmi je zvezana prodaja takega mesa.

Ne more se to tajiti, da so premije zelo visoke, a predlagalci so bili uverjeni, da se mora pri nezgodah plačati odškodnina, ki je kolikor mogoče blizu vrednosti dotične živali. Ozirati se moramo namreč na to, da dobi živinorejec odškodnino za vso skrb in trud, ki ga je imel s tem, da je dotično žival vzredil. Ta odškodnina pa se lahko natanko določi le po starosti in ne po premiji, ki jo je lastnik plačal, ko je dal žival zavarovati. Če n. pr. zavarujemo v spomladi malo govedo, ki ga moramo v jeseni zaklati, se moramo pri določevanju odškodnine ozirati tudi na tržno ceno in rast goveda, ker sicer ima lastnik veliko škodo.

Premije so preračunjene za leto; pristop se lahko vrši vsak čas. Premija (prva) in vpisnina se mora vplačati, ko se je žival sprejela v zavarovanje in se izročila polica; naslednje premije se plačujejo vsako leto v mesecu januarju.

Samoumevno je, da se bodo vložile prošnje za podporo na vsa primerna mesta, kajti gotovo je potrebno, da dobi živinorejec, kteremu danes pot tako ni z rožcami posuta, kako podporo.

Pravila in oglasi za pristop se bodo razpošiljali v mesecu aprilu; občni zbor se bo vršil koncem maja ali v začetku junija, tako da bo društvo lahko s prvim junijem začelo svoje redno poslovanje.

IV.

Vzajemna zavarovalnica za konje za politični okraj Ljubno (Gor. Štaj.).

Dne 29. marca 1907 se je vršila druga odborova seja, pri kateri so se rešile sledeče točke:

1. Zapisnik prve odborove seje z dne 2. februarja 1907 se je prečital in odobril.

2. Predloženi računi za opravo zavarovalnice v znesku 644 K 74 v so se

odobrili in se predložili slavnemu okrajnemu odboru v Ljubnem z ozirom na dopis z dne 21. februarja 1907, št. 1600/06, v pregled s prošnjo, da se izplača dovoljena podpora za stroške pri ustanovitvi društva v znesku 400 K.

Okrajna zastopa v Mauternu in Eisenerzu sta v ta namen že naklonila vsak po 50 K, za kar se jima izreče prisrčna zahvala.

3. Dopis gospodov konjskih mesarjev A. Dösinjerja v Ljubnem in Anzelma Irningerja v Eisenerzu, da koljeta zavarovane konje za poprečno plačilo 70 K, se vzame na znanje.

Zajedno se sklene prošnja na pristojno oblast, naj dovoli pri velikih nezgodah ali če je razdalja prevelika, da se smejo ponesrečeni konji zaklati kar na licu mesta, ker posredujejo pri določevanju škode tako živinozdravniki, ki lahko obenem izvršijo ogledovanje.

4. Ker še ni rešen dopis glede plačevanja pristojbin, ki se je poslal c. kr. okrajnemu finančnemu ravnateljstvu v Brucku ob Muri, se sklene, da se plačujejo pristojbine tekom 14 dnij po sklepu meseca naravnost c. kr. glavnemu davčnemu uradu v Ljubnem po skali II.

5. Enega konja so črtali iz društva in vrnili plačano premijo in vpisnino.

6. Meseca marca se je zgodil slučaj nezgode z zavarovalno vrednostjo 500 K; lastniku konja se je plačala 80 odstotna odškodnina v znesku 400 K.

7. Za živinozdravniško preiskavo konja, ki se mora vršiti predno se konj zavaruje, morajo plačati od 1. marca 1907 lastniki konjev po 1 K 50 v, če se prižene konj k živinozdravniku; ako se vrši ogledovanje kjer drugje, mora lastnik konja poskrbeti za voz za živinozdravnika.

8. Za jedno sekcijo konja v konjedernici v Hinterbergu in za spričevalo se mora plačati 6 K, v konjedernici v Kallwangu 8 K 20 v in v Hieflavu 6 K in potne stroške brez dijet.

Pri nezgodah, oziroma pri določevanju škode na pašah in tako dalje smejo zahtevati živinozdravniki dijet 6 K, za vsak kilometer hoje 46 v in 6 K za sekcijo in spričevalo, oziroma ogledovanje živine in spričevalo.

Seveda je gospodom živinozdravnikom na prosto roko dano, da z ozirom na društvo znižajo te stroške.

9. Stanje zavarovanja koncem meseca marca je obsegalo: 322 konjev od 114 posestnikov v 19 občinah z zavarovalno vrednostjo 194.910 K.

Dne 28. februarja je bilo stanje sledeče: 302 konja od 108 posestnikov v 19 občinah z zavarovalno vrednostjo 182.320 K, torej je tekom

enega meseca prirastlo 20 konjev s 6 posestniki in zavarovalno vrednostjo 12.590 K.

V mesecu marcu so se zgodili sledeči slučaji: škoda z zavarovalno vrednostjo 500 K, za kar se je izplačala 80 odstotna odškodnina v znesku 400 K; torej še ostane s 31. marcem 114 posestnikov s 321 konji v zavarovalni vrednosti 194.410 K.

V.

Poročila blagovnega oddelka „Zveze gospodarskih zadrug za Štajersko“.

Žveplena moka.

Zveza je kupila večjo množino pristnega rimskega žvepla, znamka „Solfo Ventilato Trezza“, za zelo ugodno ceno in ga oddaje od svojih skladišč v Celju, Mariboru ob Dravi in Gradcu za najnižje cene.

Žveplo „Solfo Ventilato Trezza“ — ki ga pripravljajo s posebnimi, patentiranimi centrifugalkami — je popolnoma čisto, zelo drobno, ima posebne molekularne lastnosti in vpliva hitreje in uspešneje kakor vsako drugo, je torej najpopolnejše in najizvrstnejše, kar se jih prideluje.

Kakor sploh pristno rimsko žveplo, je „Ventilato Trezza“ mastno in lepivo, tako da ga tudi dalje trajajoči dež ne more sprati s trsov in tako uničiti njegov učinek. Ker je zelo na drobno zmeljeno, pride tudi v najmanjše razpoke na trsu, kjer potem dela proti različnim trsnim boleznim. To žveplo se popolnoma izrabi, dočim imajo druge vrste žveplene moke debelejša zrna, ki ne pridejo v trs, ampak popadajo na tla.

Naročila naj se pošljejo, kakor hitro je mogoče „Zvezi gospodarskih zadrug za Štajersko“, ker bomo poznejša naročila lahko izvrševali le v toliko, kolikor bomo še imeli žveplene moke na razpolago.

Posredovanje „Zveze“ pri nakupu deteljčnega in travinega semena.

„Zveza“ prevzema še za naprej naročila za deteljčno in travino seme brez obveznosti za rok dopošiljanja ali izpremenitev cene.

Oves in ajda za seme.

Ovsa nimamo več v zalogi. Črno ajdo pa še pošiljamo, dokler bo kaj zaloge za 21 K za 100 kg z vrečo vred od Gradca plačljivo nam v Gradec.

Koruza za pitanje.

„Zveza“ je kupila za maj t. l. večjo množico suhe prve vrste koruze za pitanje za zelo ugodno ceno.

Naročila naj se nam pošljejo kakor je to mogoče, ker bo, kakor vse kaže, zaloga kmalu pošla.

Manjše množice se dobe tudi pri

naših zalogah v Gradcu in v Mariboru ob Dravi a še le od 15. maja naprej.

Bakrena galica.

Zvezino vodstvo se pogaja glede nakupa večje množice bakrene galice s tovarnami in bo v kratkem odgovorila na različna vprašanja, ki ji dohajajo v tej stvari.

VII.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca marca 1907. (Promet z denarjem in blagom).

A. Posojilnice.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 28. februarja 1907	—	—	6,352.650	21	1,617.896	19	—	—
Promet marca 1907	226.226	49	253.900	03	80.577	38	72.171	48
Skupaj	226.226	49	6,606.550	24	1,698.473	57	72.171	48
Proč vračila	—	—	226.226	49	72.171	48	—	—
Stanje dne 31. marca 1907	—	—	6,380.323	75	1,626.302	09	—	—

B. Druge kmetijske zadruge in društva.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 28. februarja 1907	—	—	5.425	98	559.104	90	—	—
Promet marca 1907	1	59	5.595	68	8.739	40	3.025	—
Skupaj	1	59	11.021	66	567.844	30	3.025	—
Proč vračila	—	—	1	59	3.025	—	—	—
Stanje dne 31. marca 1907	—	—	11.020	07	564.819	30	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca marca 1907 . . . . . K 632.875·38

Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca marca 1907 . . . . . " 17.361·67

Stanje vseh vlog koncem marca 1907 . . . . . " 6,391.343·82

Stanje vsega kredita " " 1907 . . . . . " 2,191.121·39

Uvoz blaga v marca 1907 . . . . . " 590.595·31

Izvoz " " " 1907 . . . . . " 610.979·05

Skupni promet v marca 1907 . . . . . K 1,201.574·36

Število pridruženih posojilnih društev koncem marca 1907: 253.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem marca 1907: 53.

Tržna poročila.

(Nadaljevanje.)

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 15. aprila do 21. aprila 1907. Pripeljalo se je 79 vozov z 706 meterskimi stoti sena in 22 vozov z 180 meterskimi stoti slame; sejm je bil slabeje obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislod od K 6.60 do K 7.80, sladko od K 6.80 do K 8.—; ržena slama od K 6.20 do K 7.—; pšenična slama od K 6.— do K 6.80, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K 5.80 do K 6.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 25. aprila 1907. Prignalo se je — volov, — bikov, — krav, — živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnice in — konjev.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: — volov, 16 bikov, 26 krav, — telet; na Gornje Štajersko, 57 volov, 25 bikov, 46 krav, — telet; Vorarlberško: 21 volov, 8 bikov, 34 krav, — telet;

v Nemčijo: 12 volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: — volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: 3 volov, — bikov, 134 krav, — telet; na Češko: 2 vola, 3 bikov, 44 krav, — telet; v Moravsko: — volov, 2bika, 19 krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže: klavni voli, tolsti od K 78.— do K 88.— (izjemoma K 100.—), poltolsti od K 74.— do K 76.—, suhi od K 66.— do K 72.—; voli za pitanje od K 60.— do K 70.—; klavne krave, tolste od K 58.— do K 72.—, poltolste od K 48.— do K 56.—, suhe od K 38.— do K 44.—; biki od K 60.— do K 82.—; dojne krave do 4. teleta od K 64.— do K 76.—, čez 4. tele od K 56.— do K 62.—, breje od K 54.— do K 66.—; mlada živina od K 58.— do K 72.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet od K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejm klavne živine dne 26. aprila 1907. Zaklane živina: 814 telet, 1599 svinj, 135 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.12 do K 1.18; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.20 do K 1.24; nemške mesne svinje od K 1.20 do K 1.24; nemške pitanske svinje od K 1.08 do K 1.12; ogrske mesne svinje od K 1.06 do K 1.20; ogrske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.06 do K 1.14; bosnjaške pitanske svinje, debele, od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.68 do K —.76; kozlički in jagnjeta od K 6.— do K 7.—.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 7. maja v Fehringu*; pri Sv. Lambertu**, okr. Neumarkt; v Ormožu (svinjski sejm); v Podplatu**, okr. Rogatec; v Rogatcu (sejm z veliko živino).

Dne 8. maja v Braslovčah**, okr. Vransko; v Konjicah**, v Lankowitzu**, okr. Voitsberg; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; na Ptuj (sejm s ščetinarji); v Polju**, okr. Kozje; v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino).

Dne 10. maja v Ernovžu**, okr. Lipnica; v Groß-Kleinu (sejm s klavno živino), okr. Lipnica.

Dne 11. maja v Pinggavu, okr. Friedberg; v Pöllaubergu**, okr. Pöllau; na Ptujski gori** okr. Ptuj; v Brežicah (svinjski sejm).

Dne 12. maja v Mauternu.

Dne 13. maja v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; pri Sv. Janžu**, okr. Arvež; v Središču**, okr. Ormož; na Planini*, okr. Sevnica; v Windischhartmansdorfu**, okr. Gleisdorf; v Slovenjem Gradcu**; pri Sv. Miklavzu v Sausalu**, okr. Lipnica; v Predingu**, okr. Wildon; v Soboti**, okr. Brežice; v Velenju**, okr. Šoštanj; v Hirschegg-Reinu, okr. Voitsberg; v Li-

gistu**, okr. Voitsberg; v Mauternu**, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom**; v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Olimju**, okr. Kozje; v Rajhenburgu, okr. Sevnica.

Dne 14. maja v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejm).

Dne 15. maja v Brucku*; v Pölsu, okr. Judenburg; na Ptuj (sejm s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Arvežu (sejm z drobnico).

Dne 16. maja pri Sv. Martinu**, okr. Deutschlandsberg; v Neudavu, okr. Hartberg; pri Št. Ilju**, okr. Maribor; v Polzeli**, okr. Kozje, na Bizeljskem**, okr. Brežice; pri Sv. Juriju ob Stifingi**, okr. Wildon; v Gradcu (sejm z rogato živino); v Vojniku**, okr. Celje; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Artičah**, okr. Brežice; v Weizu**.

Dne 18. maja na stari Sveti gori**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejm).

Dne 21. maja pri Sv. Lenartu v Slov. gor; v Brucku; v Langenwangu, okr. Mürzzuschlag;

pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; na Pristovi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Mozirju**, okr. Gornji grad; na Laškem**; v Stainzu**; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Semriachu**, okr. Frohnleiten; v Gröbmingu; v Knittelfeldu**; v Muravi*; pri Sv. Rupertu**, okr. Weiz; v Marnbergu**; pri Sv. Ožboltu, okr. Oberzeiring; v Ljutomeru**; v Račah*, okr. Maribor; v Ormožu (svinjski sejm); v Lučanah**, okr. Arvež.

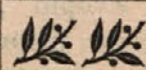
Dne 22. maja v Loki**, okr. Laško; v Olimji**, okr. Kozje; v Soboti**, okr. Brežice; v Mariboru**; na Ptuj (sejm s ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje.

Dne 23. maja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); pri Sv. Heleni*, okr. Šmarje pri Jelšah; pri Sv. Marjeti; na Pesnici*, okr. Maribor; v Gradcu (sejm z rogato živino).

Dne 24. maja v Neubergu**, okr. Mürzzuschlag.

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“ za Štajersko.

Franc Nechvile

vinorejska orodja, kletarski stroji, tovarna za kovinske izdelke

Dunaj, V/1 Margarethenstraße 98 U

114-5

izdeluje

priznana najboljša peronospora-škropilnica

Patent „Austria“

sistem c. kr. gospodarske družbe na Dunaju.

Nahrtni žveplalniki patent „Vindobona“.

Patent vbrizgalci žvepljenega ogljika „Kober“

s kontrolno pripravo. Drevesne škropilnice

vseh vrst, za vožnjo in nošnjo, za roko in

in vlak, tudi samodelne.

Hitro delujoče

aparate za beljenje, mazanje in desinficiranje,

„Unikum“ za beljenje sadnih dreves z apnom,

za fasade, kleti, hleve i. t. d.

Zahtevajte cenik.

Kolesa

motorji, orožje in lovske potrebščine

so kupijo najboljša pri

Alojzu Heu, Maribor, Gosposka ulica 34.

Strogo solidna postrožba.

Cevi za kolesa:

Znamka „Universal“ . . . . . komad K 4-—

„Prima „Elefant“ . . . . . „ 5-—

„Continental“ . . . . . „ 6-—

Zunanje: Znamka „Universal“ . . . . . „ 7-50

„Elefant“ . . . . . „ 9-—

„Prima „Continental“ . . . . . „ 11-50

Posebno trdne za hude ture . . . . . „ 15-—

Dobro lepilo znamka „National“, tube po 20, 30, 40 in 50 c. Močne

pumpe za nogo 3 K. Tridelne Teleskop-pumpe K 1-50-2-—. Zvonci od

70 e naprej. Acetilsenske svetilke, izvrstna kakovost, od 5-10 K. Pošilja

so po povzetju. Kar ne ugaja, se lahko zamenja. 70-5

Umetna gnojila

vsake vrste pošilja za najcenejše tvor- niške cene

akcijska družba za kemično industrijo
Dunaj, VI. Köstlergasse 7.

Tvornice za umetna gnojila v Ranners-
dorfu, Sierndorfu, Holešovem, Krakovu,
Gradcu i. t. d. 101-5

Dopisi se naj pošiljajo samo na Dunaj.

Poljske in travniške
brane

zobčastein obroč asti va-
ljarje, pluge
vseh

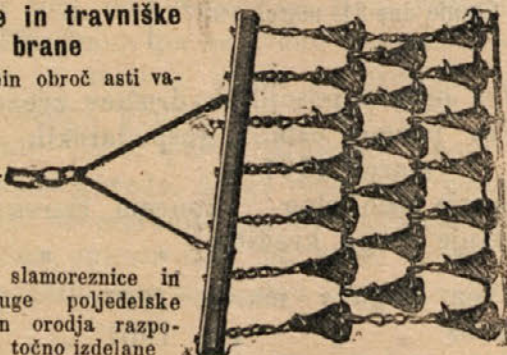
vrst, se-
jalnice,
kulti-
vatorje,

trierje, slamoreznice in
vse druge poljedelske
stroje in orodja razpo-
šiljata točno izdelane

Panz & Sedlaczek

tvornica za stroje in voze, Weiz, Štajersko.

Podružnica: GRADEC, Griesgasse 27. 56-10

Deering je nad vse!

Nov „Deering“ stroj za globoko kositev trave, izredna novost neprekosljivih vsled svoje globoke rezi in trpežnosti. Svetovnoznana vsled globoke rezi in lahkote s katero se da ravnati.

Rezilo se lahko od sedeža dvigne. Nož in kolesa se začno sama gibati.

68-5

„Deering“ stroji za košnjo, grabljanje in obračanje sena, za košnjo žita in vezanje snopov.

Robert & Co.

posebna tvrdka za

stroje za žetev, centrifuge in motorje
Dunaj, VIII/1, Langegasse 46.

Zastopnikov iščemo.

Mariborska mlekarina, družba z o. z. v Mariboru kupuje vsak čas

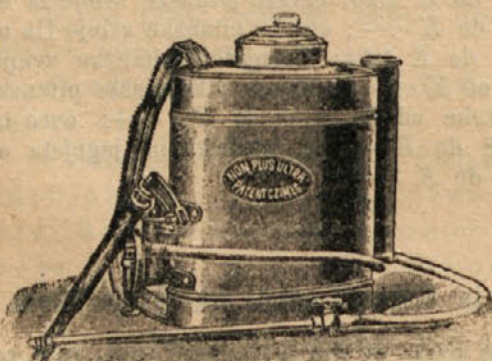
== neposneto mleko, ==
smetano, surovo maslo

za najboljše dnevne cene ali tudi na letni račun. 121 18

Oznanila v „Gospodarskem Glasniku“ dosežejo pri veliki izdaji največjo razširjatev.

„Non plus ultra“ Trsna in drevesna škropilnica

Patent G. Czimeg

Popolnoma iz bakra in medi, sesalka se lahko s tem, da odvijemo dva vijaka, v dveh minutah vzame narazen, vsak del se lahko zamenja in vedno na novo kupi. — Dobi se pri imejitelju patenta in izdelovalcu: 152-3

Robertu Gugl GRADEC
Jakominiplatz 20.

Akejska družba Alfa-Separator
Dunaj, XII. Wienerbergstraße 31.

Zaloga v Pragi in Krakovu.

Model 1906.

Original Alfa-Laval-Separatorji
prekašajo vse.

== Izredne izboljšave. ==

Najbolj primerni, ker so trpežni, ker se lahko ravna ž njimi in ker posna-
mejo čisto in največ smetane. ==

Dobre zastopnike iščemo.

Zahtevajte obširen cenik, ki se vam pošlje zastonj in poštne prosto.

Prodaja na drobno in skladišče vzorcev: 92-20

Gradec, Annenstrasse 26